

Розробник:

Павленко Ю.Ю., доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії світової літератури КНЛУ.

1. Мета вивчення дисципліни:

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні компетентностей комплексного аналізу нарації художнього тексту різних жанрів, поглиблення та вдосконалення знань з теорії літератури та практики літературознавчої інтерпретації.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 20 год.

семінарські заняття – 10 год.

практичні заняття – _____ год.

консультації – _____ год.

самостійна робота – 60 год.

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану заочної форми навчання)

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 6 год.

семінарські заняття – - год.

практичні заняття – 4 год .

консультації – - год.

самостійна робота – 80 год

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1.Знати: основні літературознавчі терміни та поняття.

3.2. Вміти: оперувати теоретико-літературним інструментарієм для осмислення художньо-естетичних фактів і явищ; здійснювати літературно-філософські, літературно-історичні, літературно-психологічні, текстологічні дослідження. ефективно, раціонально і творчо використовувати літературознавчі знання і філологічні уміння для вирішення професійних завдань, обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного літературного матеріалу.

3.3.Володіти елементарними навичками літературознавчого аналізу тексту, інтерпретаційними стратегіями читання художніх текстів.

4.Анотація навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна «Аналіз наративного дискурсу» забезпечує наукове розуміння специфіки організації рівня оповіді в художньому тексті. Предметом вивчення навчальної дисципліни є наратологічний дискурс у літературознавчому аспекті. Простежуються основні етапи становлення та розвитку наратологічних студій, характеризуються їхні особливості з огляду на специфіку дисципліни. Висвітлюються новітні підходи до осмислення й інтерпретації художніх творів, глибоко аналізується нарація художнього твору. Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі, що охоплює ознайомлення з усіма етапами історії наратологічних студій та сучасний стан наративної теорії в літературознавстві. Важливе місце у курсі посідає набуття професійних навичок аналізу художнього тексту із застосуванням новітніх теорій.

Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

форми та критерії оцінювання :

семестрове оцінювання:

1. *поточний контроль;*
2. *самостійна робота;*
3. *індивідуальний проект*

- підсумкове оцінювання

залік

(іспит / диференційований залік / залік)

умови допуску до заліку:

- позитивні результати за усні відповіді на практичних заняттях;
- відвідування лекцій;
- самостійна робота, оцінена позитивно;
- модульна контрольна робота, оцінена позитивно.

Організація оцінювання:

Організація оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється на засадах модульно-рейтингової системи. Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень має такі складники:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік	• Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
	• Модульна контрольна робота (МКР)	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10¹. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: 4,3x10=43. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Критерії оцінювання вмій та знань студентів під час аудиторної роботи

5 балів	<ul style="list-style-type: none"> • Прочитання та осмислення художнього та теоретичного матеріалу, винесеного на обговорення; • виконання відповідних усних та письмових завдань; • змістовний, аргументований та цілісний виклад під час відповіді; • активна й присутня участь у роботі впродовж усього семінарського заняття; • засвоєння відповідних літературознавчих термінів та понять та оперування ними під час семінару; • самостійність та творчість мислення; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний, світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначати жанрову природу та поетикальні особливості поданого художнього тексту.
4 бали	<ul style="list-style-type: none"> • Прочитання та осмислення художнього та теоретичного матеріалу, винесеного на обговорення; • виконання відповідних усних та письмових завдань; • змістовний, аргументований та цілісний виклад під час відповіді, в якій допускаються певні несуттєві помилки; • активна й присутня участь у роботі впродовж більшої частини семінарського заняття; • засвоєння відповідних літературознавчих термінів та понять та оперування ними під час семінару; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний, світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначати жанрову природу та поетикальні особливості поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки.
3 бали	<ul style="list-style-type: none"> • Прочитання обов'язкового художнього та теоретичного матеріалів; • виконання відповідних письмових завдань; • відповідь репродуктивного характеру; • відсутність цілісної та аргументованої відповіді на запитання; відповідь у формі доповнення.
2 бали	<ul style="list-style-type: none"> • Незнання обов'язкового художнього та теоретичного матеріалів; • невиконання відповідних письмових завдань; • нездатність дати відповідь репродуктивного характеру на поставленні запитання.
0 балів	Відсутність на семінарі без його подальшого відпрацювання.

Критерії оцінювання самостійної письмової роботи

5 балів	<ul style="list-style-type: none"> • Повне розкриття теми, що засвідчує високий рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів;
----------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> самостійність мислення; логічний, аргументований та грамотний виклад; належне оформлення роботи; вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
4 бали	<ul style="list-style-type: none"> Розкриття теми, що засвідчує належний рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів. Допускаються певні неточності; логічний, аргументований та грамотний виклад. Допускаються певні неточності; належне оформлення роботи; вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
3 бали	<ul style="list-style-type: none"> Часткове розкриття теми; домінування реферативної інформації та цитат над самостійним аналізом художнього тексту; нелогічний та неграмотний виклад; некоректне оформлення; вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
2 бали	<ul style="list-style-type: none"> Нерозкриття теми з урахуванням відповідного художнього та теоретичного матеріалів; несамостійне виконання роботи (списування у колег, з інтернету, підручників тощо); невчасне подання роботи без поважної причини, засвідченої офіційною довідкою.
0 балів	Самостійну роботу не подано.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 50-бальній системі у випадку проведення заліку.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

<p>“Відмінно” 50-46</p>	<ul style="list-style-type: none"> Знання теоретичного матеріалу, винесених для обов’язкового прочитання; вичерпна відповідь на теоретичне запитання; вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи наратологічний підхід; визначення жанрової природи та наративних особливостей поданого художнього тексту;
------------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • змістовний, аргументований та грамотний виклад; • самостійність виконання.
<p>“Добре” 45-39</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Знання теоретичного матеріалу, винесених для обов’язкового прочитання; • ґрунтовна відповідь на теоретичне запитання. Допускаються певні несуттєві помилки; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи наратологічний підхід. Допускаються певні несуттєві помилки; • визначення жанрової природи та наративних особливостей поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки; • оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • змістовний, аргументований та грамотний виклад; • самостійність виконання.
<p>“Задовільно” 38-34</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Знання теоретичного матеріалу, винесених для обов’язкового прочитання; • часткова відповідь на теоретичне запитання; • визначення жанрової природи поданого тексту; • часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • самостійність виконання.
<p>“Незадовільно” 33 і нижче</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Незнання матеріалів, винесених для обов’язкового прочитання; • відсутність відповіді або неправильна відповідь на теоретичне запитання; • відсутній або неправильний аналіз художнього тексту; • відсутність або неправильне визначення жанрової природи поданого тексту; • несамотійність виконання (списування).

0 балів

неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня

Підсумковий контроль**Залік**

Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів –	B
75 – 81 бал	C
66 – 74 бали –	D
60 – 65 бали –	E
59 балів і нижче	FX.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

8.3. У підсумку студент отримує у балах оцінки, що відповідають системі ЄКТС:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	Зараховано
75 – 81	C	Зараховано
66 – 74	D	Зараховано
60 – 65	E	Зараховано
59 і нижче	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

Лекція 1. Історія наратологічних студій
Лекція 2. Динаміка відкриттів в галузі аналізу рівня оповіді: діахронічний вимір
Лекція 3-4. Наратологія початку XXI ст.
Лекція 5-6. Взаємозв'язок типу оповіді та жанру
Лекція 7-8. Аналіз типу оповідача, фокалізатора
Аналіз 9-10. наратив-ного часу, темпу та ритму оповіді

Семінари:

Семінар 1. Актуальний стан наратології

Джерела:

Bateman, J. A. (2021). Book review: A Theory of Narrative Drawing.

Tamimdari, A., & Azadi, S. (2022). Narrative study of the story collection. *Research on Fictional Literature*.

Amini, H. A. N. Y. E. H., Khodadadi Mahabaad, M., & Chegini, A. (2021). Comparative application of narrative voice element in the development of discourse process based on Genette theory in two narrative works of Peleas and Melizand and Zal and Rudabeh. *Recherches en langue et Traduction Francaises*, 4(1).

Папуша, І. (2005). Що таке наратологія?(огляд концепцій).

Папуша, І. В. (2014). Наратологія: від класичної до посткласичної. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені ВО Сухомлинського. Сер.: Філологічні науки*, (13), 199-203.

Рибалка, І. С., & Щербакова, Ю. Г. (2017). Сучасна західна наратологія. *Молодий вчений*, (6), 165-168.

Семінар 2. Взаємозв'язок типу оповіді та жанру

Джерела:

Heiden, B. (2014). Narrative in poetry: A problem of narrative theory. *Narrative*, 22(2), 269-283.

Keunen, B. (2011). *Time and Imagination: Chronotopes in Western Narrative Culture*. Evanston, IL: Northwestern University Press.

Миколайчук, Н. (2012). Новела Ф. Кафки «Перевтілення» з точки зору наратології.

Семінар 3. Аналіз оповідача

Джерела:

Brewer, W. F. (1982, January). Plan Understanding, Narrative Comprehension, and Story Schemas. In *AAAI* (pp. 262-264).

Racine, J. F. (2015). A Theory of Character in New Testament Narrative. *Theological Studies*, 76(2), 348-350.

Bronzwaer, W. (1978). Implied Author, Extradiegetic Narrator and Public Reader. Gérard Genette's Narratological Model and the Reading Version of "Great Expectations". *Neophilologus*, 62(1), 1.

Луцицька, М. Є. (2013). Наратологія як теорія наративу у поглядах зарубіжних та українських дослідників.

Павленко Ю. Чорнильна історія: Письмо про Себе фікційного суб'єкта. - К.: Видавничий центр КНЛУ, 2018.

Семінар 4. Аналіз точки зору

Джерела:

Morales, J. (2016). *Christ, shepherd of the nations: The nations as narrative character and audience in the Apocalypse* (Doctoral dissertation, Southeastern Baptist Theological Seminary).

Брайко, О. (2020). НАРАТОЛОГІЯ І ЛІТЕРАТУРНА КОМПАРАТИВІСТИКА.

Римар, Н. Ю. (2019). Наратологія як галузь сучасного літературознавства: теоретичний огляд.

Семінар 5. Аналіз наративного часу, темпу та ритму оповіді

Джерела:

Genette, G., Ben-Ari, N., & McNale, B. (1990). Fictional narrative, factual narrative. *Poetics today*, 11(4), 755-774.

Маршева, Н. П. (2014). Структурна наратологія у Франції: розвиток ідей Клода Леві-Строса. *Слов'янський світ*, (12), 114-136.

Кузнецова, О. С. (2020). КОГНІТИВНА НАРАТОЛОГІЯ: МЕТОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ. *Наукові записки Харківського національного педагогічного університету імені ГС Сковороди. Літературознавство*, 3(93), 102-116.

Рекомендована література (у тому числі Інтернет ресурси)

Основна (базова):

1. Genette, G. (1983). *Narrative discourse: An essay in method* (Vol. 3). Cornell University Press.
2. Genette, G., Sheridan, A., & Logan, M. R. (1982). *Figures of literary discourse* (p. 127). New York: Columbia University Press.
3. Genette, G. (1997). *Paratexts: Thresholds of interpretation* (No. 20). Cambridge University Press.
4. Бехта І. А. Дискурс наратора в англomовній прозі / І. А. Бехта. – К. : Грамота, 2004. – 304 с.
5. Корольова А. Типологія наративних кодів інтимізації в художньому тексті. - К.: Видавничий центр КНЛУ, 2002.
6. Павленко Ю. Чорнильна історія: Письмо про Себе фікційного суб'єкта. - К.: Видавничий центр КНЛУ, 2018.
7. Rimmon-Kenan. Sh. *Narrative Fiction: Contemporary Poetics*. - London, New-York, 2003.
8. Sturges Ph. *Narrativity: Theory and Practice*. - New York: Oxford University Press, 1992. - 322 p.
9. *Narratologies: New Perspectives on Narrative Analysis*. - Columbus: Ohio State University Press, 1999.
10. Павленко Ю., Куницька І. (2020). Письмо про себе як наративна модель. *Psycholinguistics*, 28 (2), 128–147.

Додаткова:

1. Капленко Оксана. Наратив як модель світу: структурна побудова і проєкція на художній текст // Слово і Час. - 2003. - №11. - С.10-16.
2. Мацевко-Бекерська Л. В. Наративні стратегії малої прози (на матеріалі української літератури кінця ХІХ – поч. ХХ ст. : дис. ... д-ра філол. наук: 10.01.06, 10.01.01 / Лідія Василівна МацевкоБекерська. – К., 2009. – 406 с.
3. Папуша І. В. Що таке наратологія / І. В. Папуша // Наративні виміри літератури: [матеріали міжнар. наук. конф. з наратології, Тернопіль, 23–24 жовтня 2003 р.]. – Тернопіль, 2005. – Вип.16. – С. 29–42
4. Ткачук О. М. Наратологічний словник / О. М. Ткачук. – Тернопіль : Астон, 2002. – 173 с.
5. Савчук Р. Історія становлення наратології: від античної поетики до нових наративних практик студіювання художнього тексту. –Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ. Серія Філологія. Педагогіка.Психологія. Випуск 31. 2015. – С.111-119.
6. Narrative.- <https://www.narrativemagazine.com/fiction>
7. Сайт Ігоря Папуші. - <http://papusha.at.ua/>
8. Chernyshova, S. (2022). ОСОБЛИВОСТІ РЕТРОСПЕКТИВНОЇ НАРАЦІЇ В РОМАНІ ДІНИ НАЙЄРІ" ПРИТУЛОК". *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Literary Studies. Linguistics. Folklore Studies*, (1 (31)), 92-96.
9. БОРОДАНЬ, М. (2022). СУБ'ЄКТИ «ТОЧКИ ЗОРУ» У ФРАНЦУЗЬКОМУ НАРАТИВНОМУ ТЕКСТІ. *Збірник тез доповідей [Електронний ресурс] VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії».*–Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022.–423 с. *Online Book of abstracts of the sixth International scientific and practical*, 24.
10. Mikhieieva, A. (2022). The Holocaust Trauma, Time Perception and Tempotal Poetics in Ida Fink's Collection Autobiographical Notes and in the Novel The Journey. *Наукові записки НаУКМА. Літературознавство*, 3, 100-107.
11. Набок, М. (2022). ФУНДАМЕНТАЛЬНІ КАТЕГОРІЇ ФРАНЦУЗЬКОГО НАРАТИВУ З ПОЗИЦІЇ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТОТВОРЕННЯ. *Молодий вчений*, (1 (101)), 175-179.

